

R

REVEIL-SERIE

EEN KRACHTIG GEBED
VERMAG VEEL

ABRAHAM HELLENBROEK

No. 476

AUGUSTUS 2011

ABRAHAM HELLENBROEK

Abraham Hellenbroek werd geboren te Amsterdam op 3 december 1658. Hij was de zoon van de koopman Johannes Hellenbroek en Elisabeth Kluft. Thuis ontving hij een godsdienstige opvoeding. Aan de Illustre School in Amsterdam volgde hij voorbereidend onderwijs, waarna hij in 1677 theologie ging studeren aan de universiteit van Leiden. Na de voltooiing daarvan werd hij in 1682 tot predikant bevestigd in zijn eerste gemeente Zwammerdam. Vervolgens diende hij de gemeenten van Zwijndrecht (1691), Zaltbommel (1694) en Rotterdam (1695). Toen hij nog in Zwammerdam stond, trouwde hij op 21 februari 1690 te Rotterdam met Geertruida van der Hoeven, dochter van Nicolaas van der Hoeven, koopman en regerend schepen te Rotterdam. In 1728 ging hij met emeritaat. Hij overleed in Rotterdam op 16 december 1731. Zijn vrouw overleefde hem meer dan twintig jaar, zij overleed in 1653. Abraham Hellenbroek werd in aanvang getypeerd als coccejaan, maar na een geestelijke ommekeer, die omstreeks 1690 plaatsvond, koos hij voor de voetiaanse stroming in de kerk. Hij was

een befaamd prediker. Sommigen (o.a. Melchior Leydekker en Johannes à Marck) beschouwden hem als de bekwaamste kanselredenaar van zijn tijd. Zijn prediking kenmerkte zich door een sterke analyse van de tekst. Daarbij was hij niet afkerig van vergeestelijking van bijbelteksten, zoals o.a. blijkt uit zijn verklaring van het Hooglied. In de toepassing legde Hellenbroek meestal grote nadruk op de praktijk van de godzaligheid. Hij pleitte zeer voor levensheiliging, besteedde aandacht aan de actualiteit en toonde zich zo een praktische en pastorale zielzorger. Vooral in zijn tijdpreken ijverde hij voor een reformatie van de zeden onder het volk en de dienaren van overheid en kerk. Van zijn diaconale instelling getuigt het feit dat hij giften inzamelde voor de Hugenoten op de Franse galeien. De giften droeg hij over aan de Waalse diaconie in Rotterdam.

Opvallend is zijn irenische visie op de Joden. In zijn werk “De evangelische Jesaja” beschouwt hij hen als de stam waarop de heidenen zijn geënt; bekeerde Joden en bekeerde heidenen vormen de Kerk van het Nieuw Testament.

Al in zijn eerste gemeente beijverde Hellenbroek zich voor de verbetering van de catechese. Dat leidde in 1706 tot de uitgave van een geheel nieuw catechisatieboekje, getiteld: “Voorbeeld der goddelijke Waarheden”. Het beleefde tientallen herdrukken, en wordt tot op vandaag gebruikt in vele gemeenten. Er verscheen in de zestiger jaren van de vorige eeuw ook een hertaalde uitgave: “De Geloofsleer voor onze christelijke jeugd” (Oostburg z.j.).

Tijdens zijn leven verschenen zijn prekenbundels “De evangelische Jesaja” (1701-1703) en “Het Hooglied van Salomon” (1718-1720). Na zijn overlijden werden nog enkele prekenbundels van hem voor de pers gereed gemaakt door zijn neef Frederik Hendrik Hellenbroek, namelijk “De Bijbelse Keurstoffen” (1733-1734), “De kruis triomf van Vorst Messias” (1737), en “Nuttige Mengelstoffen” (1742). Naar het oordeel van deze neef stelde Abraham Hellenbroek in zijn preken alleen die zaken aan de orde die in het kader van een zorgvuldige exegese echt gezegd moesten worden. Daardoor vielen zijn preken niet lang uit.

Bron: Biografisch Lexicon voor de geschiedenis van het Nederlandse Protestantisme, deel 5, pg. 237-238.

De preek die u hierbij wordt aangeboden is herschreven in de taal en stijl van het tegenwoordige Nederlands, uit het boek “Nuttige Mengelstoffen”.

EEN KRACHTIG GEBED VERMAG VEEL

door

ABRAHAM HELLENBROEK

“En het geschiedde, toen Hij nabij Jericho kwam, dat een zeker blinde aan de weg zat, bedelende. En deze, horende de schare voorbijgaan, vroeg wat dat was. En zij boodschapten hem dat Jezus de Nazarener voorbijging. En hij riep, zeggende: Jezus, Gij Zoon van David, ontferm U mijner! En die voorbijgingen, bestrafden hem, opdat hij zwijgen zou; maar hij riep zoveel te meer: Zoon van David, ontferm U mijner! En Jezus, stilstaande, beval dat men hem tot Hem brengen zou; en toen hij nabij Hem gekomen was, vroeg Hij hem, zeggende: Wat wilt gij dat Ik u doen zal? En hij zeide: Heere, dat ik ziende mag worden. En Jezus zeide tot hem: Word ziende; uw geloof heeft u behouden. En terstond werd hij ziende, en volgde Hem, God verheerlijkende. En al het volk, dat ziende, gaf Gode lof.”

Lukas 18:35-43

De Heere Jezus was zeer moedig om het bitterste lijden en de dood te ondergaan. Dat blijkt in het bijzonder ook uit Zijn laatste gang naar Jeruzalem. Hij heeft immers op deze laatste reis, die Hij in Jeruzalem moest beëindigen, niet vergeten om Zijn werk van heilzame barmhartigheid te doen. Jezus wist dat Hij op een ellendige en bedroevende wijze zou worden behandeld, en dat Hij eerder op een worm dan op een man zou lijken. Hij wist dat Hij een droevig voorwerp zou worden van veel medelijden.

Onderweg toonde Hij echter dat Hij in Zijn barmhartigheid innerlijk bewogen was vanwege de ellende van een ander. Het is werkelijk heel moedig en het getuigt van mensenliefde om af te zien van eigen ellende en zich ernstig zorgen te maken over die van een ander. Het is werkelijk heel moedig dat men de last waaronder men gebukt gaat, gewillig draagt en ondertussen de last van een ander wegneemt.

Zo zien we de Heere Jezus in onze tekst en de samenhang daarvan. Hij was nu in de laatste week van Zijn leven. Hij ging in de richting van Jeruzalem; dáár reisde Hij heen. Niemand mocht denken, dat Hij niet wist wat Hem daar zou overkomen! Daarom had Hij in vers 31-33 alles al voorzeggd wat

er met Hem zou gebeuren. Maar dit maakte Zijn moed niet kleiner.

Ondertussen bewees Hij dus aan een ander weldadigheid. Hij Die naar Jeruzalem ging om de zonden te verzoenen, wilde de schuld van de zonde en de straf daarop van een blinde bedelaar wegnemen. Hiermee wilde Hij Zijn discipelen de verborgenheid van het werk der verlossing aanwijzen. Het wonder dat Christus deed, is dat een blinde bedelaar op zijn ootmoedig gebed opnieuw het gezichtsvermogen ontving. Christus overtuigde hem van de kracht van Zijn goedertierenheden, zodat de genezen man Hem volgde en God verheerlijkte samen met al het volk.

Drie hoofdzaken komen in onze tekstwoorden voor ons naar voren:

1. De plaats en tijd van dit wonder (vers 35a).
2. Het wonder zelf (vers 35b-43a).
3. De vruchten en gevolgen van dit wonder (vers 43b).

1.

a. Wat de omstandigheden van dit wonder betreft, we zien daar de Heere Jezus, Die wordt omringd door de schare en de stad Jericho nadert. In de

omstandigheden door die plaats en tijd bepaald, gebeurt het wonder. ‘En het geschiedde’, zegt de tekst in vers 35, ‘toen Hij nabij Jericho kwam’. Men weet dat Jericho voorheen een sterke stad geweest is. Het was de eerste stad bij het overtrekken van de rivier de Jordaan en bij de inkomst in het land Kanaän. Het was daarom de eerste stad die het volk Israël in Palestina bemachtigde. Op het klinken van de bazuinen heeft de Heere Zelf haar muren doen instorten (Jozua 6).

Het was deze stad, die Jozua op Gods bevel met al haar inwoners verbande en dat onder een plechtige vervloeking van hen die het ooit zouden aandurven deze stad later te herbouwen. Zo moest Israël in die vervallen puinhopen van Jericho Gods almacht en wraak zien, en ook de eeuwige gedenktekenen van Zijn weldaden. Het is echter toch gebeurd dat deze stad door Hiël is herbouwd, maar wel ten koste van het leven van zijn twee zonen, zoals men in het eerste boek Koningen leest (16:34). Ook schijnt Jericho na die tijd niet onder deze vloek gebleven te zijn, want in Elia’s en Eliza’s dagen was daar een aanzienlijke school van profetenzonen. Ook de waterbron van Jericho werd door Eliza gezond gemaakt. En in de tijd van de tweede tempel is Jericho

zó in grootte toegenomen, dat Herodes daar zijn hof gehouden heeft. Na Jeruzalem werd Jericho groter dan de andere steden in Palestina, zodat er volgens Josephus twaalfduizend priesters van de dagordeningen woonden.

Jericho lag dicht bij de Jordaan en rijkelijk ver van Jeruzalem, in het gebied van de stam van Benjamin in Judea. Het was dus een plaats die juist geschikt was voor dit wonder. Er zouden veel aanschouwers zijn, waardoor dit wonder van Jezus des te meer verbreid zou worden. Zo moet ook Judea wondertekenen zien evenals Galilea. Jericho, dat voorheen een plaats was geweest van Gods rechtvaardigheid, moet er nu ook één worden van Jezus' barmhartigheid.

b. Maar zoals wij de plaats van het wonderteken hebben gezien, zo lezen we ook een beschrijving van de tijd toen dit wonder gebeurde. 'En het geschiedde, toen Hij nabij Jericho kwam'. Het was namelijk bij de gelegenheid dat Hij door Jericho naar Jeruzalem reisde om daar te lijden. Uit het volgende hoofdstuk blijkt dat Hij niet lang in Jericho is geweest. Hij is daarna naar Bethanië gereisd, vanwaar Hij op een veulen onder het gejuich van

‘Hosanna’ werd ingehaald in Jeruzalem. Zo weten we dat het in of kort vóór de laatste Paasweek gebeurd moet zijn. Deze tijdsomstandigheid maakt het wonder nog meer bijzonder! Het brengt het grote medelijden van de getrouwe Hogepriester tot uitdrukking. Hij Die nu een voorsmaak van Zijn eigen lijden heeft, neemt toch nog het lijden weg van één van hen, voor wie Hij Zich niet schaamde hem één van Zijn broeders te noemen. En Hij geneest hem.

2.

Laten we nu op het wonder zelf letten. Het is een wonderlijke zaak: aan een arme blinde wordt op zijn gebed het gezichtsvermogen teruggegeven. We letten bij de behandeling van ons tweede punt op de persoon aan wie het wonder gebeurt (vers 35-37); vervolgens op de ernstige verzoeken en gebeden die hij doet (vers 38-39); daarna op het gesprek dat hij met de Heere Jezus voert (vers 40-41); en ten slotte op het wonder zelf (vers 42-43a).

a. De persoon is een zekere blinde. Wat dit voor een man geweest is, verzwijgt de tekst. Velen beweren dat het de zoon van Timeüs zou geweest zijn, met de naam Bartimeüs. Diens genezing wordt beschre-

ven in Markus 10. Hier is echter een tegenwerping te maken, want de genezing van Bartimeüs gebeurde toen Jezus uit Jericho ging, na de bekering van Zacheüs. Maar deze genezing uit Lukas 18 vond plaats toen Jezus náár Jericho ging.

Anderen denken dat de blinde tevergeefs om hulp geroepen heeft naar de Zaligmaker, toen Deze naar de stad ging. Hij zou dan opnieuw zijn verzoek hebben gedaan aan Jezus toen Hij de stad uit ging. En tegelijk zou zich daar dan nog een tweede blinde bij de eerste gevoegd hebben. Óf de tweede blinde heeft na de genezing van de eerste ook de hulp van Jezus gevraagd en vervolgens genezing ontvangen. Op deze wijze leggen anderen uit dat wat dit betreft in Mattheüs 20:29-34 over twee blinden wordt gesproken en dat hierdoor de verhalen van Lukas, Markus en Mattheüs tot dezelfde geschiedenis teruggebracht kunnen worden.

Hoe het ook zij, onze evangelist Lukas spreekt maar over één blinde, en dat is tegelijk een arme blinde, want hij zit aan de weg en bedelt. Dat zijn twee zware beproevingen. Een blind mens is tegelijk een arm mens. De ellende is nog groter, als een arm mens een blind mens is.

Blindheid is op zichzelf één van de droevigste vormen van ellende, omdat ze de mens in een voortdurende toestand van duisternis houdt. Onder de plagen van Egypte was de driedaagse duisternis niet de minst erge. Denk ook aan de helse ellende die met duisternis wordt vergeleken.

Bij deze blinde man komt er nog armoede bij, omdat hij niet in staat is zijn ledematen goed te gebruiken en zo in het zweet zijns aanschijns zijn brood te eten. Armoede is een beproeving die heel pijnlijk is. Daarom werd door Agur gebeden om wegneming ervan in Spreuken 30:8. Maar armoede is het meest pijnlijk als ze met blindheid gepaard gaat. Niets te hebben en niets te kunnen verdienen..., wat kan er anders op volgen dan zijn levensonderhoud bij een ander te moeten zoeken? Zo is het hier bij deze blinde man. Hij zit aan de weg en bedelt om door aalmoezen van de voorbijgangers in zijn levensonderhoud te voorzien.

De Heere had wel gewild dat er in Israël geen bedelaars zouden gevonden worden, maar de Joden waren al zó ver van de instellingen van de Heere afgeweken, dat zij hier een blinde aan de publieke weg zelf de kost laten zoeken. Het is een bewijs van de vervallen staat van Israël. Ook is het een bewijs

van de huichelachtigheid van hen die op de stoel van Mozes zitten. Zij laten hiermee zien dat ze niet geleerd hebben wat we lezen in Mattheüs 9:13: 'Ik wil barmhartigheid en niet offerande'. Of wat we lezen in Hosea 6:6: 'Want Ik heb lust tot weldadigheid, en niet tot offer, en tot de kennis Gods, meer dan tot brandoffers.' Zij verheffen zich ver boven de plichten van liefde.

Dus, omdat deze blinde alles van de voorbijgangers verwacht, is het geen wonder dat hij ook nauwkeurig op alles van hen let. Hoe groter het getal van de voorbijgangers is, des te meer verwacht hij van hen. De blinde bemerkt al spoedig de voorbijgaande schare. Er staat in vers 36: 'En deze, horende de schare voorbijgaan'. Gewoonlijk werd de Zaligma-ker door een grote menigte vergezeld. Een menigte die Hem overal volgde en tot Hem kwam om Zijn tekenen te zien en Zijn leer te horen. Zo was Hij ook hier door een grote schare omringd. En omdat een menigte van mensen door het geluid van voeten en stemmen niet voorbij kan gaan zonder dat het gemerkt wordt, hoort deze blinde man de schare. Uit wat hij hoort, stelt hij vast dat hier iets bijzonders aan de hand moet zijn, omdat zo'n samenge-stroomde groep van mensen niet gewoon is. Dat is

meestal vanwege een bijzondere reden. En zoals het in zulke omstandigheden meestal gaat, wordt zijn nieuwsgierigheid ook opgewekt om te weten wat er aan de hand is. Dit spoort hem aan het te vragen. In vers 36 staat: '(en) vroeg wat dat was'. Hij krijgt er ook dadelijk antwoord op. 'En zij boodschapten hem, dat Jezus de Nazarener voorbijging' (vers 37). Eén of misschien meer dan één van hen die voorbijgingen, brengt hem de boodschap dat Jezus de Nazarener voorbijgaat.

In deze grote menigte verdient alleen de Heere Jezus alle aandacht. Het gaat niet om de grote schare, maar om Jezus de Nazarener. Hij alleen steekt boven allen uit. Om Hem alleen is de schare er. Hij wordt Jezus de Nazarener genoemd. Dat is een gewone naam, die Jezus onder de Joden droeg, met een verwijzing naar Nazareth, de stad van Zijn opvoeding.

In deze geschiedenis zien we een opmerkelijke hoffelijkheid van enige mensen uit de schare, want zij negeren de blinde bedelaar niet om zijn vraag, maar zij geven hem de informatie die hij wenst. Misschien doen ze dit omdat zij weten, dat Jezus ongewone wonderen doet aan gebrekkigen en hebben zij het doel deze blinde op te wekken aan Jezus

om genezing te vragen. Zo zouden zij hier wellicht een wonder zien. Toch tonen zij meer van Gods wet te hebben onthouden – die verbiedt zich aan blinden te ergeren – dan de Schriftgeleerden en Farizeeën, want die hebben de barmhartigheid veracht. Zo doet zich de situatie dikwijls voor dat er meer medelijden en barmhartigheid bij eenvoudige mensen wordt gevonden dan bij aanzienlijke personen.

b. Deze boodschap van enige mensen uit de schare geeft direct een wonderlijke indruk in het hart van de blinde. Hij ontmoet hier meer dan hij had verwacht. Hij zit maar om mensen langs zich te laten gaan, en nu hoort hij dat Jezus, de Messias, voorbijgaat. Daarom wenst hij wat anders en ook op een andere wijze dan hij van mensen kan vragen. Zijn geloof, zijn ijver, zijn ootmoed – die alle tegelijk – worden door de Heere als een vuur aangestoken en breken zijn mond open. Ze doen hem roepen: ‘Jezus, Gij Zoon Davids, ontferm U mijner!’ (vers 38). Hij noemt Jezus eerst bij Zijn eigen naam, die Hij ontvangen had toen Hij besneden werd en de eerste druppels van Zijn bloed stortte. Daardoor zou Hij werkelijk Jezus worden, de Zaligmaker, Die Zijn volk zalig maakt van hun zonden, Mattheüs 1:21.

Daarna erkent de blinde man Hem als de beloofde en langverwachte Messias, wat hij laat blijken als hij Hem ook 'Zoon van David' noemt. Want volgens de profetieën werd de Messias door de Joden verwacht als de zoon van David. Wij merken dat deze man werkelijk al hoog verlicht is in kennis. De schare noemt en kent Hem alleen als Jezus de Nazarener, maar hoewel hij lichamelijk blind is, ziet deze mens meer in Hem dan al die mensen die goed kunnen zien. Hij kent Hem namelijk ook als Davids Zoon. O mens, groot is uw geloof!

Maar waar vandaan heeft hij zoveel kennis en waar vandaan heeft hij zoveel geloof? Hij ziet immers meer dan de schare en meer dan de grootste in Israël! Het kan zijn dat hij Jezus Zelf of Zijn uitgezonden discipelen vroeger heeft horen prediken. Hij kan althans in de gelegenheid geweest zijn om kennis te nemen van de wonderen die Jezus deed. Wonderen die zo bekend geworden waren, en die volgens de profetieën door niemand anders dan alleen door de Messias gedaan konden worden. Hoewel hij blind is, heeft deze man kunnen luisteren naar Mozes en de profeten, die elke sabbat in de tempel en in de synagogen gelezen worden. Dit kunnen voor hem voorbereidende middelen voor zijn geloof

geweest zijn. Maar bovenal, waarom zou de vrije genade van God door Zijn Geest hem niet hebben kunnen bestralen? Ja, want die Geest heeft hem verlicht en het verstand gegeven, dat hij de waarachtige God gekend heeft. Zo ziet u hier de vrije en wonderlijke handelwijze van de Heere, waar Jezus eens van sprak toen Hij Zich in de geest verheugde en zei: ‘Ik dank U, Vader, Heere des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt, en hebt ze de kinderkens geopenbaard. Ja Vader, want alzo is geweest het welbehagen voor U’, Mattheüs 11:25-26.

Paulus zegt: ‘Want gij ziet uw roeping, broeders, dat gij niet vele wijzen zijt naar het vlees, niet vele machtigen, niet vele edelen. Maar het dwaze der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij de wijzen beschamen zou; en het zwakke der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij het sterke zou beschamen’, 1 Korinthe 1:26-27.

Waar er nu zoveel kennis en geloof in het hart van deze blinde is, zou zijn tong dan kunnen zwijgen om de Heere, de enige Geneesmeester, aan te lopen? Dat is onmogelijk! Daarom doet het geloof hem roepen: ‘Ontferm u over mij!’ Hij had ongetwijfeld wel gehoord dat Jezus veel mensen in hun

ellende geholpen heeft, en daarom bidt hij ook voor zichzelf om hulp. Hij verlangt naar barmhartigheid van de Barmhartige en medelijden van deze Hogepriester, Die medelijden met de mensen heeft.

Wat straalt in dit verzoek weer een oprecht geloof uit, want dat alleen geeft hem de vrijmoedigheid om de voorbijgaande Zaligmaker op zijn geroep en gebeden te doen stilstaan. Hier zien we ook een diepe nederigheid en een nederig vertrouwen. Hij vraagt immers niet: ‘Help mij van mijn blindheid af’, want zo iets groots durft hij niet te vragen. Maar hij bidt: ‘Ontferm U over mij!’ Kan hij het barmhartige innerlijk van Jezus maar doen ontroeren, zo meent hij, dan zal dat genoeg zijn en hij zal behouden zijn. Maar in zijn gebed blinken vooral ook zijn ijver en vasthoudendheid uit. Dit komt duidelijk naar voren in de wijze waarop hij bidt. Zijn ijver merken we in zijn roepen. Hij verheft immers zijn stem om boven de schare uit gehoord te worden en zo toont hij dat het hem ernst is. Zijn vasthoudendheid komt uit, als hij ondanks de bestraffing van de schare des te meer gaat roepen en zijn vragen gaat verdubbelen. Dit is de juiste gestalte van een oprechte bidder: geloof, nederigheid en ijver. Zij geven het gebed als het

ware vleugels en doen het door wolken dringen. Maar al is dit roepen in zichzelf prijzenswaardig, het bevalt sommigen uit de schare echter niet. We lezen in vers 39: ‘En die voorbijgingen, bestraffen hem, opdat hij zwijgen zou’. Het is een onverklaarbare zaak – en gaat het dikwijls niet zo? – dat de ijver van Gods kinderen hun naasten ergert. Het lijkt erop dat de schare niet heeft gewild dat Jezus op Zijn reis belemmerd zou worden. Het is ook mogelijk dat zij deze blinde te gering achtten dat Jezus, die zij voor de Profeet hielden, om hem alleen stil zou staan. Het kan ook dat de Heere Jezus al wandelend voor de schare gepredikt heeft en dat zij in die prediking genoeg hadden en daarom niet wilden dat die zou worden beëindigd door het geroep van deze blinde man. Ook zou het kunnen dat hier al sprake is van een wat onbetamelijk gedrag en dat er wrevel is ontstaan. Zij bestraffen de blinde immers opdat hij zou zwijgen. Zo hinderen zij zijn inspanning en belemmeren het gebed van het geloof.

U ziet hierin de natuur van een mens! Hoe snel kan het gebeuren dat hij zijn barmhartigheid en medelijden vergeet. Wat God aangenaam is, vindt de mens vervelend. Wat beveelt u dan, voorbijgangers, dat de

blinde zwijgen zou? Jezus wil hem horen en verhoren. Hij vermaakt Zich in de taal van het geloof! Het geloof van de blinde gaf hem ook meer vasthoudendheid, want vers 39 luidt: ‘Maar hij riep zoveel te meer: ‘Zoon van David, ontferm U mijner!’ Tegenstand moet Gods kinderen maar des te ernstiger maken. De blinde doet de lucht van zijn geroep weergalmen; hij riep nog des te meer, en steeds weer hetzelfde: ‘Zoon van David, ontferm U mijner!’ Zo toont hij zich werkelijk een oprechte bidder, die volhardt in zijn gebed, ook als hij wordt belemmerd en eveneens als de Zaligmaker zwijgt. Zo deed Paulus ook, want we lezen in 2 Korinthe 12:8: ‘Hierover heb ik de Heere driemaal gebeden, opdat hij van mij zou wijken.’

Wat kon nu op zo’n ijverig, moedig en nederig geloofsgebed anders volgen dan verhoring? Vroeger kon het gebed van Jozua de zon doen stilstaan; dat was niet ver van Jericho. Het gebed van deze blinde beweegt ook het hart van Jezus en houdt de Zon der gerechtigheid, eveneens niet ver van Jericho, staande om hem te verlichten en te genezen.

c. Dit blijkt uit het gesprek dat Jezus met de blinde voert. Bewogen door zijn geroep staat Jezus stil.

Jezus spoedde Zich naar Jericho om verder te gaan naar Jeruzalem. Hij zou daar Zijn lijdensgang volbrengen en weet ook dat de bestemde tijd nu aangebroken is. Maar het gebed van de blinde houdt Hem een korte tijd staande.

Welnu, dit is al de eerste trap die leidt tot genezing van de blinde! Nu al zijn er de gevoelens van barmhartigheid in het diepste innerlijk van Jezus. Nu al begint Hij te werken. Het geroep van de blinde heeft nu al Zijn hart vervuld en ingenomen. Wat is de Heere Jezus ook een barmhartige Hogepriester en een medelijdende Zaligmaker, Die zo gereed is tot hulp van deze blinde. Zie hier eens de grote kracht van het gebed. Als het gebed niet vertraagd wordt en als het vermengd is met waar geloof, overwint het de onoverwinnelijke God. Het houdt aan de Heere vast. Hield niet Abraham bij de Heere heilig aan, toen hij zo voor Sodom bad? Hij drong bij de Heere biddende aan: ‘Dat toch de Heere niet ontsteke, dat ik alleen ditmaal spreek...’, Genesis 18:32. Hoe hield Jakob de Engel staande, met Wie hij geworsteld had. Hij overwon Hem door wenen en smeken, Hosea 12:5. Zo waarachtig is het: ‘Een krachtig gebed van de rechtvaardige vermag veel’, Jakobus 5:16.

Het is ook in deze geschiedenis niet onvruchtbaar, want er staat in de tekst (vers 40): ‘En Jezus stilstaande, beval dat men hem tot Hem brengen zou’. Omdat hij blind is, heeft hij leiding nodig; hij moet gebracht worden. Daarom geeft de Heere Jezus aan de één of andere persoon uit de schare dit bevel; wellicht aan één van Zijn discipelen. Hij had hem met een woord kunnen genezen zonder hem in Zijn nabijheid te brengen, maar Hij wil Zijn wonder openbaar en publiek maken. Hij wil dat het voor ieder zal blijken dat dit geen gemaakte blindheid was, zoals bedelaars soms doen alsof ze bepaalde gebreken hebben, die ze echter niet hebben. Daarom laat Jezus hem bij Zich brengen.

Lukas zegt verder in vers 40-41: ‘En toen hij nabij Hem gekomen was, vroeg Hij hem, zeggende: Wat wilt gij, dat Ik u doen zal?’ Hoe veel vriendelijker is de Heere Jezus hier dan sommigen van Zijn volgelingen, hoewel Hij met Zijn wonder nog niet direct gereed is. Hij stelt hem eerst een vraag, namelijk wat zijn wens is, opdat het niet zou schijnen dat Hij maar wonderen doet als een uiterlijk vertoon. Christus is niet zo snel gereed zoals men direct klaar is met een gift voor een blinde. Ook wil Hij door deze

handelwijze de wens van de blinde uit zijn eigen mond horen, hoewel de Heere Jezus die volkomen wist. En vooral handelt de Heere zo om hierdoor het geloof en het vertrouwen van deze blinde aan allen bekend te maken tot een navolgenswaardig voorbeeld.

De blinde man die geroepen is en aan wie een vraag gesteld is, komt en antwoordt ook dadelijk: 'Heere, dat ik ziende mag worden'. Van tevoren was het 'Zoon van David', maar hij ziet nu meer in de Zaligmaker. Hij noemt Hem hier ook 'Heere'. Eerst zag hij Hem in Zijn mensheid, maar hier kent hij Hem ook in Zijn godheid. Zo had hij grond om te verwachten wat hij zocht: 'dat ik ziende mag worden'. In de grondtaal staat 'opdat ik weer ziende word'. Als we goed op het oorspronkelijke woord letten, lijkt het erop dat hij vroeger in zijn leven gezien heeft. Hij zegt: 'Heere, ik verzoek geen aalmoes, maar opening van mijn ogen, opdat ik uit deze duisternis verlost mag worden. Dat ik dan de hemel, de troon van God en al Zijn schepselen mag aanschouwen, die de grote goedheid van hun Maker uitroepen. En dat ik zo ook mijn mond mag openen tot lof van de Heere.'

d. Kort nadat de blinde zijn gebed heeft uitgesproken, is de Zoon van God gereed om aan zijn verzoek te voldoen. In vers 42 staat: ‘En Jezus zeide tot hem: Word ziende’. Hij spreekt slechts, en het is er. Dit wonder is nog wonderlijker door de wijze waarop het gewerkt wordt. Met behulp van menselijke wijsheid worden de schellen van de ogen genomen door het gebruiken van heel verfijnde werktuigen, maar Jezus geeft het gezichtsvermogen zonder een ander middel dan Zijn Woord. Het is alleen Zijn krachtig bevel, waardoor Hij de dingen die niet zijn, roept alsof zij waren. Zo laat Hij de kracht van het Woord van God blijken, waardoor alle dingen ‘in den beginne’ zijn geschapen.

Opmerkelijk is ook de reden, die de Zaligmaker van Zijn handelen geeft, want Hij zegt: ‘Uw geloof heeft u behouden’. Gewoonlijk deed Jezus Zijn wonderen aan hen die geloofden, en Hij eiste dat vaak vooraf. Zo werd Jezus door het geloof van de verlamde man en van hen die hem brachten, bewogen tot diens genezing, Markus 2. Zo was Zijn Woord ook tot de Kananese vrouw: ‘O vrouw, groot is uw geloof; u geschiede gelijk gij wilt’, Mattheüs 15:28. Men moet echter het geloof niet zien als de

oorzaak waarom Jezus aan iemand een wonder doet, maar als een geëiste voorwaarde, die de Heere Jezus dikwijls wilde zien in degene aan wie Hij een wonder zou doen. Er moest geloof zijn, al was het maar als een mosterdzaad, om te erkennen dat Jezus machtig was om wonderen te doen. Zo'n geloof was er ook in deze blinde man. Maar wij sluiten het bezit van het zaligmakende geloof bij hem niet uit. Het zaligmakende geloof dat elk woord van God omhelst, heeft ook het wondergeloof in zich. Het geeft de mens nog meer voordeel, namelijk dat hij daardoor niet alleen naar het lichaam, maar ook naar de ziel wordt behouden. Zo kan men het dan ook hier opvatten: 'Uw geloof heeft u behouden'. Voor zover het geloof zaligmakend is, bent u ook behouden naar de ziel tot vergeving van uw zonden, die de oorzaak van uw blindheid zijn. Voor zover het geloof de Heere Jezus als de Waarachtige en Almachtige heeft gezien, bent u ook behouden naar het lichaam tot uw lichamelijk herstel. Want zo is alles mogelijk voor hen die geloven.

Zo spreekt Jezus, en zo doet Hij. De tekst zegt in vers 43: 'En terstond werd hij ziende'. Onmiddellijk, in één ogenblik. Door menselijke wijsheid en bekwaamheid mag na lange tijd en na gebruik van

veel middelen het gezichtsvermogen weleens herstellen waar het nog aanwezig is. Maar het is een wonder als het gezichtsvermogen er niet is en het dan onmiddellijk en in één ogenblik komt. Hij werd meteen ziende! Zijn ogen werden geopend. Hij ziet de hemel boven zich met al zijn heerlijkheid en de aarde om zich heen met al haar pracht en al haar inwoners. Dat is werkelijk een groot wonder! Wie kan de blinden het gezicht geven dan God alleen? Hij Die bij de mens het gezichtsvermogen geschapen heeft, kan het ook alleen herstellen als het verloren geraakt is. Wat moet dit wonder deze blinde man wonderlijk verkwikt hebben. Hij krijgt de wens van zijn ziel. Zo openbaart Jezus Zijn mensenzinnelijkheid, die eerder wonderen wil doen dan het gebed van een gelovige afwijzen.

3.

Laten we nu letten op de vruchten en gevolgen die dit wonder heeft uitgewerkt, zowel in de bedelaar als in de schare. De ogen van de blinde zijn nu geopend, maar zijn hart is ook geopend. Lukas zegt in vers 43: 'En volgde Hem, God verheerlijkende'. Hij keert niet terug tot de bedelzak. Dat laat de roeping van een gelovige niet goed toe. Maar nu hij ertoe in

staat is, zal hij ook werken met zijn eigen handen, en zo zijn brood proberen te verdienen.

Hij blijft vooral dicht bij Jezus, terwijl hij God verheerlijkt. Zijn mond en tong zijn nu losgemaakt. In het hart van oprechte gelovigen leeft het om voor genoten weldaden ook God te danken. De man verheerlijkt God in de deugden van Zijn almacht en van Zijn goedheid, omdat de Heere hem zo waardig gekeurd had, opdat Gods werken in hem zouden geopenbaard worden, zoals in de blindgeborene uit Johannes 9. Om zijn dankbaarheid ten opzichte van de Zaligmaker nog meer te vergroten, looft hij God in het gezelschap van de Geneesmeester. En hij doet dat onder hen die het wonder zelf ook hadden gezien.

Hij wilde dat ook zij zouden aangespoord worden om de Heere te loven. En dat gebeurde ook, want de tekst zegt: ‘En al het volk, dat ziende, gaf Gode lof’. Zij erkennen dat dit de hand van de Heere was en dat Jezus door God gezonden was. Zij erkennen dat al deze dingen niet door een mens zijn gedaan, en dat niemand die kón doen. Zij zijn zo boosaardig niet om te geloven dat dit een duivelswerk was en dat Christus door hulp van Beëlzebul, de overste der duivelen, dit wonder gedaan heeft. De Joodse

Schriftgeleerden zeiden dit wel. Nee, het volk erkent hierin de Heere zoals David zegt: ‘Geloofd zij de HEERE God, de God Israëls, Die alleen wonderen doet’, Psalm 72:18.

Toepassing

Ziedaar, aandachtig luisterende toehoorders, zo hebben we deze geschiedenis voor u uiteen gezet. Laat ons nu met een kort slotwoord eindigen.

a. Hoe moet deze geschiedenis strekken tot overtuiging van Joden en tot versterking van ons, om ons te verzekeren dat deze Jezus de ware Zaligmaker is, de Messias Die in de wereld komen zou. Israël moest immers verlost worden door de Heere hun God, en de Messias werd door hen verwacht als de Zoon van God in uitnemendheid en kracht. Hij werd door hen verwacht als de Jehova, de HEERE ONZE GERECHTIGHEID (Jeremia 23:6; 33:16). Zo komt Hij ons in deze geschiedenis voor, want Hij geneest een blinde door een enkele wenk van goddelijke almacht. Ook was van de Messias te verwachten dat Hij een waar Mens zou zijn, uit Davids zaad, als Davids zoon. Zo wordt Hij hier toch gekend en aangebeden. Van de Messias staat

ook geschreven dat Hij zou zijn zachtmoedig, vol ontferming, Die het gekrookte riet niet zal verbreken, en de rokende vlaswiek niet zal uitblussen, Jesaja 42:3. Hij zou tot het huis van Jakob niet zeggen: Zoek Mij tevergeefs, Jesaja 45:19. Wat geeft Jezus daarvan ook hier weer een duidelijk bewijs. Ja, was het niet voorzeggd van de Messias dat Hij de ogen van de blinden zou opendoen? (Jesaja 35:5). Daarom liet de Zaligmaker dit ook als een teken van Zijn Messiaschap boodschappen aan Johannes de Doper. Hoe duidelijk laat Jezus in deze geschiedenis de vervulling zien van dat teken. Daarom, godzaligen, versterk er uw geloof mee, want deze Jezus is Degene Die komen zou!

b. Maar laat ons uit het voorbeeld van deze blinde ook leren om hem in het kiezen van een geneesmeester voor onze ziel na te volgen. Denk aan het volgende.

- Wij zijn allen van nature geestelijk blind. Door de zonde hebben we het gezichtsvermogen van onze ziel verloren. Ook ons verstand is verdorven, want ‘de natuurlijke mens begrijpt niet de dingen die van de Geest van God zijn; want zij zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan, omdat zij

geestelijk onderscheiden worden', 1 Korinthe 2:14. En het bedenken van het vlees is vijandschap tegen God, Romeinen 8:7. Wij wandelen in de ijdelheid van ons gemoed, verduisterd in het verstand, vervreemd van het leven Gods, door de onwetendheid die in ons is, door de verharding van ons hart. Wij zijn van onszelf niet bekwaam iets te denken, als uit ons zelf, Efeze 4:17-18; 2 Korinthe 3:5. Er is in ons een boos hart van onze jeugd af aan, dood in zonden en in misdaden. We zijn kinderen des toorns, en begraven in een dikke duisternis.

- We zijn niet alleen blind, maar daarbij ook arm. We zijn machteloos om onszelf te redden en hebben niets goeds om aan de Heere te geven, want we zijn ellendig, jammerlijk, arm, blind en naakt.
- Zo zitten wij, ja liggen wij aan de weg, waar de Heere bij ons voorbijgaat. Hij ziet ons liggen, vertreden in ons bloed.
- Wij hebben echter ook het voorrecht dat Jezus ons nog dagelijks voorbijgaat in de verkondiging van het Evangelie. Het is ook een voorrecht dat er een schare is van knechten des Heeren, aan wie wij naar Jezus kunnen vragen. Zij boodschappen ons nog dagelijks dat Jezus voorbijgaat en

dat Jezus nog stilstaat op onze straten. Hij geeft Zijn knechten nog de opdracht om blinden en kreupelen tot Hem te roepen en te brengen, opdat de bruiloft vol worde. Hij biedt Zichzelf nog aan met open armen, en zegt: ‘Wat wilt u dat Ik u doen zal?’ Hij zegt nog dikwijls tegen geestelijk blinden: ‘Word ziende’; en zij worden ziende.

- Wat is het dan onze plicht, evenals deze blinde, dit alles goed en zonder uitstel te gebruiken, opdat wij allen ziende mogen worden.

c. Wat moeten we op dit punt verwonderd zijn over de blinde wereld, die in de duisternis van onwetendheid en zonde begraven ligt. Een blinde wereld die toch niet eens omziet naar deze Geneesmeester om van haar blindheid genezen te worden. Wereldse mensen willen tot dit Licht niet komen, opdat zij ziende worden, hoewel Jezus om zo te spreken voortdurend rondom hen heen wandelt. Hij blijft hen onophoudelijk voorbijgaan, in de hoop dat zij eens tot Hem zullen roepen, omdat zij verlost willen worden. Er zijn duizenden mensen die niet eens naar Jezus vragen, en nog veel minder tot Hem roepen. Zij laten blijken dat ze er geen enkele behoefte aan hebben dat Hij Zich over hen ontfermt.

Ze hebben de duisternis liever dan het licht.

Wilt u weten, waar dat vandaan komt? In de eerste plaats omdat de meeste mensen niet weten dat ze blind zijn. Zij kennen hun geestelijke duisternis niet, maar zij menen te zien, net als die ongelukkige Farizeeërs. Vervolgens omdat zij veel te kleine gedachten hebben van het geestelijke gezichtsvermogen van de ziel. Daardoor kent men namelijk God en Jezus tot zaligheid. Maar het is hun niet eens een uitroep waard!

O, ongelukkige mensen! Ik gebruik het Woord van Jezus: 'Indien gij blind waart, zo zoudt gij geen zonde hebben; maar nu zegt gij: Wij zien; zo blijft dan uw zonde', Johannes 9:41. O, ongelukkige mens, weet u niet dat u blind bent? Wat een ongevoeligheid is dat! Het is een dodelijk teken waar geen genezen aan is. Erkent u Jezus als de Geneesmeester van geestelijk blinden, en verlangt u niet naar Hem? Het is een bewijs dat u Hem niet kent. Het is een teken dat u niet in Hem gelooft, en daarom niet behouden zult worden. Zonder Hem is genezing van uw geestelijke blindheid onmogelijk. O, Jezus roept nu nog, Hij staat nu nog stil, Hij biedt Zich nu nog aan om uw Geneesmeester te zijn! Maar Hij zal voorbij gaan, en dan zal Hij er niet

meer zijn. U zult dan roepen: ‘Ontferm U, ontferm U mijner’, maar dan het zal te laat zijn en u zult in uw blindheid sterven. Daarom, o allen die nog in uw geestelijke duisternis bent en in de staat van uw blinde, natuurlijke leven, laat het verschrikkelijke hiervan u afschrikken! Laat het u, in navolging van deze blinde, doen uitzien naar deze Geneesmeester voor uw ziel. En laat het u vurig doen verlangen naar genezing. Och, het is nog genadetijd en nog de dag der zaligheid. Jezus is nog gereed en bereid om u te genezen, als u maar in een waar geloof tot Hem uitgaat. Hiertoe wil ik u het volgende als raad meegeven.

- Zet u als een arme bedelaar aan de weg van het Evangelie neer, met een indruk van uw machteloze staat, en dat zonder geld en zonder prijs, leeg en arm. Aan allen die zo’n gestalte kennen, zijn al de beloften van het Evangelie gedaan.
- Vraag toch eens ernstig naar de Heere Jezus om in u een hongerige begeerte op te wekken naar Hem en Zijn gerechtigheid.
- Nu Hij nog te vinden is in het Evangelie en dat nog aan u geboodschapt wordt, schreeuw het dan toch uit en roep Hem achterna: ‘Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, also schreeuwt

mijn ziel tot u, o, God', Psalm 42:2.

- Rust niet voordat Hij Zich over u ontfermt, al wordt u ook door anderen bestraft en door de wereld bespot over uw ernst ten aanzien van de Heere Jezus. Laat niet af totdat u Hem stil doet staan, totdat Hij Zich tot u keert.
- Ga naar de Heere Jezus toe, omdat het Evangelie u die vrijheid geeft. Ga uit buiten uzelf om alleen in Hem gevonden te worden.
- Laat blijken dat het u alleen te doen is om een geestelijk gezichtsvermogen. Laat dat alleen uw gebed zijn: 'Heere, dat ik ziende mag worden en dat ik door het geloof U mag zien en kennen. Mag ik de ijdelheid van de wereld zien, en ook mijn zondige ellendestaat en verdoemelijke onmacht. En laat ik vooral U eens mogen zien in het eeuwige leven.' En dan kan ik u verzekeren: De Heere Jezus zal ook op u zien! Uw geloof zal u behouden. Hij zal ook tegen u zeggen: 'Word ziende'.

d. Maar nu nog een woord tot u, kinderen van God, en daarmee eindig ik. Een woord tot u die nu genezen bent van uw geestelijke blindheid, waarvoor Jezus wonderen gedaan heeft, zodat u zonder een

bedekking voor uw ogen Zijn heerlijkheid kunt aanschouwen. Verstik deze weldaad toch niet in uw hart. Laat deze blinde, die weer ziende is geworden, ook voor u een leermeester zijn. Hij volgde Jezus en verheerlijkte God. Vergeet dat toch niet.

Volg Jezus toch na. Houd u overal dicht bij Hem. Laat dit blijken en erken op deze wijze dat u van Hem uw geestelijke gezichtsvermogen hebt ontvangen en Hem hiervoor dankbaarheid schuldig bent. O, de navolging van Jezus is het grootste bewijs van dankbaarheid!

Verheerlijk God ook. Geef Hem de eer van het wonder dat door genade aan u is gebeurd. Erken er Zijn wijsheid, Zijn genade en Zijn vrijheid in. Breng het geestelijke licht dat u ontvangen hebt op de kandelaar en gebruik het altijd tot eer van God. Het verkrijgen van het lichamelijke gezichtsvermogen heeft zoveel in de ziel van deze blinde uitgewerkt; en hoe zou u dan, die door Gods Zoon geestelijk verlicht bent naar de ziel, nog ongevoelig kunnen zijn?

Als in deze geschiedenis de schare God verheerlijkt heeft omwille van het gezichtsvermogen dat de blinde ontving, zou u dan zonder woorden zijn, die zelf het geestelijke gezichtsvermogen mag genieten! O nee! Geef God de eer, geef Hem heerlijkheid!

Zeer zeker zal Hij dan het geestelijke licht hoe langer hoe meer in u vermeederen. U zult bereid worden in deze weg om Jezus en het Lam te volgen waar Het ook heen gaat, tot aan de staat van de eideloze eeuwigheid. Daar zult u zonder geestelijke blindheid niet meer zien 'door een spiegel in een duistere rede' (1 Korinthe 13:12), en daar zult u het hier begonnen werk eeuwig vervolgen door God te verheerlijken.

AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zendt u tevens een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

In open envelop zonder postzegel zenden aan:

Pieters Grafisch Bedrijf bv
Antwoordnummer 5
4500 WC GROEDE

Uitgave
STICHTING “SMYTEGELT-FONDS”

REVEREIL-SERIE

Voorzitter
Ds. J. Westerink, Urk

Secretariaat
Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op ING Bank nr: 581492
t.n.v. Penningmeester
“Smytegeltfonds”, Scherpenzeel

Abonnement: € 9,- per jaar (10 ex.)

Opgave nieuwe abonnees en adreswijzigingen
(bij voorkeur schriftelijk) aan:

Pieters Grafisch Bedrijf bv,
Postbus 12,
4503 ZG GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl
www.reveilserie.nl